

**Project „Better Academic Qualifications through Quality Assurance“
(BAQUAL)**

**IZVJEŠĆE/RECENZIJA O PROGRAMU ZA STJECANJE I USAVRŠAVANJE
NASTAVNIČKIH KOMPETENCIJA U VISOKOM OBRAZOVANJU**

Naziv programa	Program za stjecanje i usavršavanje nastavničkih kompetencija u visokom obrazovanju
Nositelj programa	Hrvatsko katoličko sveučilište
Izvođač programa	Hrvatsko katoličko sveučilište
Razina programa	HKO razina 7
Broj ECTS bodova	60

1. OPĆENITO O PROGRAMU

1.1. Jesu li uvjeti za upis na program jasno određeni?

DA NE

Obrazloženje:

Na razini samog programa, ne navode se uvjeti za upis.

Uvjeti za upis uključeni su u nacrt programa samo kao element skupa informacija o svakom pojedinom predmetu. Međutim, ni na ovoj razini ni kod jednog predmeta nisu navedeni uvjeti za upis, to jest, planovi predmeta ne sadržavaju uvjete za upis.

1.2. Je li trajanje programa prihvatljivo u odnosu na opseg predloženoga programa?

DA NE

Obrazloženje:

Program je opsega 60 ECTS bodova, a predviđa trajanje (u pravilu) od dva semestra ili jedne akademske godine, što odgovara punom studijskom opterećenju. Program također predviđa i mogućnost trajanja duljeg od jedne akademske godine, što će s obzirom na profil polaznika gotovo sigurno biti potrebno.

1.3. Jesu li razlozi pokretanja programa navedeni u prijedlogu opravdani uzimajući u obzir potrebe tržišta rada u javnom i privatnom sektoru?

DA NE

Obrazloženje:

Razlozi pokretanja programa navedeni su u uvodnom dijelu nacrta programa. Osim navedenih razloga, prijedlog je opravdan uzimajući u obzir niz nacionalnih (npr. *Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije RH*) i europskih (npr. *Zajednički europski principi za nastavničke kompetencije i kvalifikacije*) strateških i policy dokumenata.

1.4. Jesu li zastupljene temeljne discipline potrebne za struku?

DA NE

Obrazloženje:

Temeljne discipline potrebne za struku sadržane su u različitim predmetima programa, u skladu s razvijenim standardom kvalifikacije (odnosno prijedlogom standarda kvalifikacije) *Nastavnik/nastavnica u visokom obrazovanju.*

1.5. Jesu li temeljne kompetencije navedene u programu povezane sa zahtjevima struke?

DA NE

Obrazloženje:

Temeljne kompetencije prema kojima je program usmjeren jasno su povezane sa zahtjevima struke, što je prvenstveno vidljivo iz usklađenosti s HKO-om. Kada se radi specifično o zahtjevima struke, važna je također relevantnost ovoga programa za HKO standard zanimanja *Nastavnik u visokom obrazovanju/Nastavnica u visokom obrazovanju.*

1.6. Je li predloženi program povezan s potrebama lokalne zajednice (gospodarstvo, poduzetništvo, civilno društvo i slično)?

DA NE

Obrazloženje:

Nacrt programa ne predstavlja eksplisitno vezu s lokalnom zajednicom i različitim vanjskim dionicima. Iako je jasno da ovakav program ima visok potencijal za povezivanje s vanjskim dionicima koji će zasigurno biti i iskorišten, u fazi pripreme izvođenja studijskog programa bilo bi korisno jasno i eksplisitno planirati uključivanje vanjskih dionika/partnera, npr. kroz metode učenja u zajednici, uključivanje vanjskih partnera kao gostujućih predavača i seminarski/praktični rad (elementi prisutni u planu gotovo svih predmeta) na temelju tema iz lokalne zajednice.

1.7. Osigurava li završetak programa stjecanje stručnih kompetencija, uključujući znanje, vještine i metode zaključivanja?

DA NE

Obrazloženje:

Nastavničke metode te metode praćenja i vrednovanja uskladene su s predviđenim ishodima učenja programa, što doprinosi pouzdanosti stjecanja stručnih kompetencija od strane polaznika. Načini praćenja kvalitete koji ovo osiguravaju jasno su navedeni za svaki predmet (dakle, na razini predmeta). Međutim, ono što nedostaje u nacrtu programa jesu načini osiguravanja i unaprjeđivanja kvalitete na razini samog programa (vidjeti sekciju 4).

1.8. Je li program usklađen s Hrvatskim kvalifikacijskim okvirom?

DA NE

Obrazloženje:

Program je usklađen s razvijenim standardom kvalifikacije (odnosno prijedlogom standarda kvalifikacije) *Nastavnik/nastavnica u visokom obrazovanju*.

2. OPIS PROGRAMA

2.1. Osvojite se na svrshodnost svih predmeta u stjecanju predviđenih kompetencija koje se dobivaju završetkom ovog programa.

Obrazloženje:

Svi navedeni predmeti relevantni su za stjecanje predviđenih kompetencija.

2.2. Postoje li neki predmeti koje smatrate upitnima i, ako postoje, koji su to?

Obrazloženje:

Ne postoji niti jedan predmet koji je upitan. Međutim, konstrukcija programa je upitna u smislu izbornosti: s obzirom na to da program sadrži 45 ECTS bodova obaveznih predmeta te 15 ECTS bodova raspoređenih u tri izborna predmeta, „izborni“ predmeti su zapravo obavezni jer bez njih nije moguće ostvariti potrebnih 60 ECTS bodova ukupno.

Preporučuje se da trenutno prevideni „izborni“ predmeti budu karakterizirani kao obavezni, ili da se razviju dodatni izborni predmeti čime bi se osigurala istinska izbornost.

2.3. Osiguravaju li planirane nastavne metode i sadržaj programa stjecanje predviđenih ishoda učenja?

DA NE

Obrazloženje:

Nastavne metode i sadržaj programa usklađeni su s predviđenim ishodima učenja. Međutim, praćenje rada polaznika (koje slijedi nastavne metode) prilično je uniformno kroz sve predviđene predmete, dok je ipak za očekivati da će se sadržaj i nastavne metode značajno razlikovati kod predmeta posvećenih različitim sadržajima (npr. postoji znatna razlika u učenju baratanja informacijsko-komunikacijskim alatima i razvoju etičkih načela). Program bi trebao odražavati ove utemeljene razlike.

2.4. Navedite predmete u kojima nalazite raskorak između predloženog opsega gradiva, obveza polaznika i sati nastave, odnosno ECTS bodova, koji su mu pridijeljeni.

Obrazloženje:

Nema predmeta kod kojih je primjetljiv raskorak između navedenih elemenata. U fazi izvođenja, nositelj bi trebao (kao dio sustava osiguravanja kvalitete) kontinuirano pratiti stvarno opterećenje polaznika te ciklički provoditi konstruktivno poravnanje u odnosu na dodijeljene ECTS bodove.

2.5. Kakvo je nastavno opterećenje nastavnika – prihvatljivo, preveliko ili premalo?

Obrazloženje:

Nastavno opterećenje nastavnika prilično je ravnomjerno raspoređeno unutar programa. Podaci o ukupnom nastavnom opterećenju uključenih nastavnika nisu dostupni. Nositelj bi trebao osigurati da

sudjelovanje u izvođenju nastave na ovome programu ne prelazi zadana ograničenja nastavnog opterećenja uključenih nastavnika.

2.6. Navedite moguće primjedbe na sadržaje predmeta i nastavnu literaturu.

Obrazloženje:

Iako ne postoje temeljne primjedbe na nastavnu literaturu i sadržaj na kojem se ona temelji, kod nekoliko predmeta revizija predložene literature doprinijela bi kvaliteti programa.

Predmet *Profesionalna etika u visokom obrazovanju* uključuje samo obaveznu literaturu koja se odnosi na istraživačku etiku, dok su ishodi učenja predmeta usmjereni prema etici u visokom obrazovanju, interkulturalnosti i uključivosti, kao i prikladnoj profesionalnoj komunikaciji. Ovo je stoga potrebno ispraviti.

U sklopu predmeta *Komunikacijske i informacijske vještine u visokom obrazovanju* bilo bi korisno snažnije uključiti literaturu koja se odnosi na upotrebu modernih, digitalnih tehnologija u nastavi i pratećim pedagoškim implikacijama.

3. UVJETI IZVOĐENJA PROGRAMA

3.1. Jesu li opisani prostorni i materijalni uvjeti rada te oprema zadovoljavajući za izvođenje programa?

DA NE

Obrazloženje:

Navedeni elementi predstavljeni su u nacrtu programa te su zadovoljavajući u odnosu na potrebe izvođenja programa.

3.2. Je li predloženi broj polaznika primjeran, uzimajući u obzir kadrove, prostor i opremu?

DA NE

Obrazloženje:

Planirani broj polaznika nije definiran u nacrtu programa. Ovo je razumljivo s obzirom na kratak rok za izradu nacrta, međutim potrebno je da u idućoj fazi nositelj ipak jasno definira koliki broj polaznika predstavlja maksimum s obzirom na kapacitete visokog učilišta i uključenih nastavnika.

3.3. Institucija je osigurala potrebna sredstva za izvođenje programa.

DA NE

Obrazloženje:

Nositelj je definirao izvore financiranja programa, koji su realni i usklađeni sa specifičnim potrebama.

4. DODATNE NAPOMENE POVEZANE S ESG (ako ih ima):

ESG standard 1.1 Kao što je već navedeno u sekciji 1.7, iznimno je važno da nositelj razvije metode osiguravanja i unaprjeđenja kvalitete na razini programa. Metode osiguravanja kvalitete na razini predmeta, iako naravno apsolutno nužne, nisu u mogućnosti zahvatiti pitanja vezana za kvalitetu cjelokupnog programa.

Stoga bi metode prikupljanja povratnih informacija polaznika na kraju i nakon završetka programa bile dobrodošle, kao i povratne informacije (i njihova obrada) kolega, nadređenih i ostalih suradnika polaznika ovoga programa. Nadalje, nakon osiguravanja konstruktivnog poravnanja pri planiranju programa, važno je da visoko učilište jasno prati stanje implementacije programa; tj. funkcioniра li ovo konstruktivno poravnanje u praksi za polaznike.

ESG standardi 1.2. i 1.9: iako je zbog iznimno kratkog roka jasno da u izradu ovog nacrta programa nisu mogli biti uključeni različiti dionici, bilo bi važno da kod kontinuirane revizije ovog programa različiti unutarnji i vanjski dionici budu uključeni na sadržajan način, kako bi se osigurala relevantnost programa

ESG standard 1.5: iz priloženog nacrta nije bilo moguće procijeniti relevantnost nastavničkih kompetencija, iskustva i stručnih (disciplinski određenih) kompetencija nastavnika uključenih u izvođenje programa – za ovakvo nešto bili bi potrebni životopisi nastavnika.

Naravno, kako bi ovaj standard kvalitete bio zadovoljen, nositelj mora osigurati da svi uključeni predavači posjeduju potrebne kompetencije i iskustvo u specifičnom području za koje je pojedini predmet vezan.

ESG 1.3 i 1.4: za navedeni program bi također bilo korisno u budućnosti implementirati jasnu i jednostavnu metodu vrednovanja prethodnog (informalnog i neformalnog) učenja, što pogotovo može biti relevantno s obzirom na usmjerenost na one osobe koje već rade u praksi poučavanja u visokom obrazovanju.

5. ZAKLJUČNA PREPORUKA RECENZENTA:

- a. PRIHVATITI PROGRAM (pozitivna recenzija),
Obrazloženje:

Iz informacija sadržanih u nacrtu programa, usprkos određenim nedostatcima, planirani program predstavlja strukturu koja sadrži potrebne elemente za osiguravanje usvajanja predviđenih ishoda učenja od strane polaznika. Uočeni nedostatci mogu biti ispravljeni u relativno kratkom roku, pod uvjetom da su svi uvjeti navedeni pod 4 zadovoljeni.

- b. NE PRIHVATITI PROGRAM (negativna recenzija),
Obrazloženje:

Rijeka, 7. studenoga 2022. godine

(potpis)

ALEKSANDAR ŠUŠNJAR

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Project „Better Academic Qualifications through Quality Assurance“
(BAQUAL)

**IZVJEŠĆE/RECENZIJA O PROGRAMU ZA STJECANJE I USAVRŠAVANJE
NASTAVNIČKIH KOMPETENCIJA U VISOKOM OBRAZOVANJU**

Naziv programa	Program za stjecanje i usavršavanje nastavničkih kompetencija u visokom obrazovanju
Nositelj programa	Hrvatsko katoličko sveučilište
Izvođač programa	Hrvatsko katoličko sveučilište
Razina programa	Djelomična kvalifikacija – razina VII. HKO-a
Broj ECTS bodova	60

1. OPĆENITO O PROGRAMU

1.1. Jesu li uvjeti za upis na program jasno određeni?

DA NE

Obrazloženje:

Uvjeti za upis nisu eksplicitno navedeni, niti je neophodno navoditi ih, jer je iz naslova Programa jasno tko je ciljana populacija.

1.2. Je li trajanje programa prihvatljivo u odnosu na opseg predloženoga programa?

DA NE

Obrazloženje:

Trajanje Programa je prihvatljivo ako se uzme u obzir činjenica da najveći broj nastavnika u visokom obrazovanju nije ničim uvjetovan steći nastavničke kompetencije.

1.3. Jesu li razlozi pokretanja programa navedeni u prijedlogu opravdani uzimajući u obzir potrebe tržišta rada u javnom i privatnom sektoru?

DA NE

Obrazloženje:

Nastavnička kvalifikacija je društveno najrelevantnija, jer se kvaliteta odgojno-obrazovne djelatnosti reflektira na cijelo tržište rada u javnom i privatnom sektoru.

1.4. Jesu li zastupljene temeljne discipline potrebne za struku?

DA NE

Obrazloženje:

Nastavnička kvalifikacija prepostavlja jezgrovni dio obrazovnog kurikuluma – pedagoško-psihološki i didaktičko-metodički, uz efikasno korištenje informacijsko-komunikacijskih tehnologija, visoku profesionalnu etiku te mentorski rad s više podvrsta. U tom smislu Program sadrži temeljne znanstvene discipline i obrazovna područja potrebna za struku.

1.5. Jesu li temeljne kompetencije navedene u programu povezane sa zahtjevima struke?

DA NE

Obrazloženje:

Prepostavlja se da su temeljne kompetencije proizišle iz standarda zanimanja, koji je prepostavka za izradu standarda kvalifikacije i povezanošću sa strukom. Program je izrađen na temelju standarda kvalifikacije u koji sam imala uvid.

1.6. Je li predloženi program povezan s potrebama lokalne zajednice (gospodarstvo, poduzetništvo, civilno društvo i slično)?

DA NE

Obrazloženje:

Potrebe ovakvog Programa proizlaze zbog nedovoljne kvalificiranosti nastavničke profesije na razini visokog obrazovanja. Istodobno su pokazatelj kvalitete visokoobrazovne ustanove i pozitivno se vrednuje prilikom reakreditacije studijskih programa. Njegova učinkovitost održava se na gospodarstvo, poduzetništvo, civilno društvo i dr.

1.7. Osigurava li završetak programa stjecanje stručnih kompetencija, uključujući znanje, vještine i metode zaključivanja?

DA NE

Obrazloženje:

Cilj Programa je stjecanje i razvoj stručnih kompetencija.

1.8. Je li program usklađen s Hrvatskim kvalifikacijskim okvirom?

DA NE

Obrazloženje:

Program je izrađen kao projektni rezultat, pa usklađivanje s Hrvatskim kvalifikacijskim okvirom tek slijedi.

2. OPIS PROGRAMA

2.1. Osvrnite se na svrshodnost svih predmeta u stjecanju predviđenih kompetencija koje se dobivaju završetkom ovog programa.

Obrazloženje:

Program je svrshodan i koherentan.

2.2. Postoje li neki predmeti koje smatrati upitnima i, ako postoje, koji su to?

Obrazloženje:

Pitanje je posve nejasno.

2.3. Osiguravaju li planirane nastavne metode i sadržaj programa stjecanje predviđenih ishoda učenja?

DA NE

Obrazloženje:

S obzirom na širok spektar metoda i sadržaja Programa nema dvojbe glede osiguravanja predviđenih ishoda učenja.

2.4. Navedite predmete u kojima nalazite raskorak između predloženog opsega gradiva, obveza polaznika i sati nastave, odnosno ECTS bodova, koji su mu pridijeljeni.

Obrazloženje:

Predloženi koeficijent opterećenja polaznika je definiran prema načelu ravnomernosti, što je metodološki dobro polazište. Izvoditelji Programa će vrednovanjem i ocjenjivanjem stečenih ishoda učenja polaznika, kao i samovrednovanjem utvrditi eventualni raskorak u opterećenju polaznika, a onda posredno raskorak u opsegu gradiva, satima nastave i dr.

2.5. Kakvo je nastavno opterećenje nastavnika – prihvatljivo, preveliko ili premalo?

Obrazloženje:

Isto obrazloženje kao 2.4.

2.6. Navedite moguće primjedbe na sadržaje predmeta i nastavnu literaturu.

Obrazloženje:

Tvrnjom da će se uz navedenu literaturu koristiti i drugi recentni izvori, predlagatelj Programa pristupa fleksibilno tom kurikulumskom segmentu, što je pozitivno u primjeni kurikulumske paradigme usmjerene na odraslog polaznika/ studenta/ učenika.

3. UVJETI IZVOĐENJA PROGRAMA

3.1. Jesu li opisani prostorni i materijalni uvjeti rada te oprema zadovoljavajući za izvođenje programa?

☒ DA	☐ NE
--	-----------------------------

Obrazloženje:

Predviđena okruženja poučavanja i učenja su odgovarajuća.

3.2. Je li predloženi broj polaznika primjeren, uzimajući u obzir kadrove, prostor i opremu?

☒ DA	☐ NE
--	-----------------------------

Obrazloženje:

Broj polaznika je primjeren.

3.3. Institucija je osigurala potrebna sredstva za izvođenje programa.

☒ DA	☐ NE
--	-----------------------------

Obrazloženje:

Provedba Programa predviđena je kao tržišna djelatnost predlagatelja Programa.

4. DODATNE NAPOMENE POVEZANE S ESG (ako ih ima):

5. ZAKLJUČNA PREPORUKA RECENZENTA:

- a. PRIHVATITI PROGRAM (pozitivna recenzija) uz uvjet izmjena u navedenoj kadrovskoj strukturi

Obrazloženje:

Program je kreiran temeljem utvrđenih obrazovnih potreba zaposlenih nastavnika u području visokog obrazovanja, a vjerojatno i analiza reakreditacijskih ocjena visokih učilišta u Republici Hrvatskoj tijekom protekla dva razdoblja vrednovanja. Prema tome, Program je svrhovit, namijenjen je profesiji koja najčešće nema formalno stečene ishode učenja za obavljanje nastavničke djelatnosti na razini visokog obrazovanja. Njime se pokriva još jedna loša karika u sustavu visokog obrazovanja, a to je omogućavanje stjecanja nastavničke kvalifikacije mladom kadru.

Program je rezultat projekta nakon izrađenog standarda zanimanja i standarda kvalifikacije, čime su postignuti uvjeti za provođenje procedura za upis u Registar Hrvatskog kvalifikacijskog okvira.

Program čini temelj za razradu niza drugih sveučilišnih akata kako bi provedba Programa bila učinkovita i kvalitetna.

Program ima jedan nedostatak koji je potrebno unijeti u poglavlju IV., a to je kadrovska struktura. Kadrovska struktura prepostavlja stručnjake koji su birani u određena znanstvena područja, polja i grane, ona koja se odnose na sektor odgoja i obrazovanja i na Pravilnik o izboru u znanstveno-nastavna zvanja. Isto je potrebno uskladiti s predloženim Standardom kvalifikacije.

Predlažem da se za potrebe realizacije projektne aktivnosti izbrišu imena nositelja kolegija, koja su navedena u Programu.

Predlažem da se za potrebe usvajanja Programa i njegove realizacije reažuriraju nositelji kolegija.

- b. NE PRIHVATITI PROGRAM (negativna recenzija),

Obrazloženje:

Zadar, 7. studenog 2022.

Prof. dr. sc. Dijana Vican

**Project „Better Academic Qualifications through Quality Assurance“
(BAQUAL)**

**IZVJEŠĆE/RECENZIJA O PROGRAMU ZA STJECANJE I USAVRŠAVANJE
NASTAVNIČKIH KOMPETENCIJA U VISOKOM OBRAZOVANJU**

Naziv programa	Program za stjecanje i usavršavanje nastavničkih kompetencija u visokom obrazovanju
Nositelj programa	Hrvatsko katoličko sveučilište
Izvodač programa	Hrvatsko katoličko sveučilište
Razina programa	(nije navedeno u dokumentu)
Broj ECTS bodova	60 ECTS boda

1. OPĆENITO O PROGRAMU

1.1. Jesu li uvjeti za upis na program jasno određeni?

DA NE

Obrazloženje:

U dokumentu *Program za stjecanje i usavršavanje nastavničkih kompetencija u visokom obrazovanju* nema poglavlja koje opisuje uvjete za upis na program pa se iz tog razloga ne može sa sigurnošću tvrditi da su uvjeti za upis na program jasno određeni.

Prema *Standardima i smjernicama za osiguravanje kvalitete na Europskom prostoru visokog obrazovanja (ESG)*, Standard 1.4. „Visoka učilišta moraju dosljedno provoditi unaprijed utvrđene i objavljene propise koji pokrivaju sve faze studiranja, tj. upis, napredovanje kroz studij, priznavanje i certificiranje“. U prijedlogu ovog programa, osim što nisu jasno određeni uvjeti upisa, koji će se dodatno primjenjivati uz one Zakonske, ako će takvih biti, nisu određeni ni uvjeti napredovanja, priznavanja i certificiranja, odnosno kako i dali će se to primjenjivati u ovom programu, a to je posebno važno iz razloga što standarda kvalifikacije: *Nastavnik u visokom obrazovanju/Nastavnica u visokom obrazovanju*, za skupove ishoda učenja predviđa da se mogu steći formalnim obrazovanjem, neformalnim i informalnim učenjem.

Pregledom web stranice nositelja programa uočeno je da nositelj već izvodi sličan program u okviru cjeloživotnog učenja tj. *Program za stjecanje kompetencija nastavnika* te je za njega, jasno, kroz *Natječaj* propisao uvjete za upis na programu. Također kako se u *Izvješću o izradi programa* navodi da je ovaj program izrađen na temelju standarda kvalifikacije: *Nastavnik u visokom obrazovanju/Nastavnica u visokom obrazovanju* u kojem su navedeni uvjeti za pristupanje stjecanju kvalifikacije ne postoji dvojba da će nositelj poštivati uvjete iz standarda kvalifikacija te isto kroz *Natječaj* propisati uvjete i za upis na ovaj program, no ipak se preporučuje da se uvjeti upisa (koji će se dodatno primjenjivati uz one Zakonske) definiraju i jasno navedu u prijedlogu programa u fazi odobravanja programa kako bi se moglo nedvojbeno procijeniti da li su uvjeti upisa u skladu sa uvjetima za pristupanje stjecanju kvalifikacije, postoje li dodatni uvjeti te da li su i ostale odrednice *Standarda 1.4.* jasno određene i u skladu sa prijedlogom programa.

1.2. Je li trajanje programa prihvatljivo u odnosu na opseg predloženoga programa?

DA NE

Obrazloženje:

Prema ESG, Standard 1.2 u programima treba biti jasno iskazano očekivano radno opterećenje, npr. pomoću ECTS-a što je u ovom prijedlogu program i jasno iskazano. Program se planira izvodi na temelju nastavnog programa i izvedbenog plana nastave i to kroz 170 sati predavanja, 100 sati seminara i 300 sati vježbi odnosno 60 ECTS boda u ukupnom trajanju od dva semestra odnosno jedne akademske godine, a što je u skladu sa standardnim opterećenjem.

1.3. Jesu li razlozi pokretanja programa navedeni u prijedlogu opravdani uzimajući u obzir potrebe tržišta rada u javnom i privatnom sektoru?

DA NE

Obrazloženje:

U dokumentu *Program za stjecanje i usavršavanje nastavničkih kompetencija u visokom obrazovanju* nema poglavlja koje jednoznačno opisuje razloge pokretanja programa ni kako je ovo pokretanje programa u skladu sa strategijom visokog učilišta (nositelja). Također, ne postoji ni poglavljje koje se osvrće na analizu potreba tržišta rada u javnom i privatnom sektoru ili pokazuje odnosno dokazuje suradnju sa vanjskim ekspertima ili dionicima kako bi se opravdalo pokretanje programa u obliku u kojem se predlaže.

Uvodni dio na načelnoj razini objašnjava opravdanost pokretanja programa koja je u skladu sa opravdanosti uvođenja kvalifikacije, te se u *Izvešću o izradi programa* navodi da je oformljena radna skupina koja se sastojala od 4 člana iz redova nastavnog osoblja nositelja (HKS) koji su predložili programa na temelju prijedloga standarda kvalifikacije: *Nastavnik u visokom obrazovanju/Nastavnica u visokom obrazovanju*, a koji je izrađen i usklađen sa standardom zanimanja: *Nastavnik u visokom obrazovanju/Nastavnica u visokom obrazovanju* što se posledično može protumačiti kao da su uzete u obzir potreba tržišta rada u javnom i privatnom sektoru kroz *Standard zanimanja*, no svakako, kako bi se u potpunosti moglo ustvrditi poštivanje ESG, Standard 1.2 bilo bi potrebno osim pozivanja na odgovarajući *Standard zanimanja* i *Standard kvalifikacije* dokazati i da je ovaj prijedlog programa srž obrazovne misije visokog učilišta odnosno da su ciljevi programa usklađeni sa strategijom visokog učilišta te da je sam program (u svom predloženom obliku) izrađen u suradnji sa dionicima (predstavnici studenata, poslodavaca, udruga i sl.).

1.4. Jesu li zastupljene temeljne discipline potrebne za struku?

DA NE

Obrazloženje:

Temeljne discipline su dobro zastupljene u odnosu na područje društvenih znanosti kojem program pripada. Također program koji se predlaže izrađen je na temelju prijedloga standarda kvalifikacije *Nastavnik u visokom obrazovanju/Nastavnica u visokom obrazovanju*, a koji je izrađen i usklađen sa standardom zanimanja: *Nastavnik u visokom obrazovanju/Nastavnica u visokom obrazovanju* temeljem čega se može i dodatno zaključiti da su u programu zastupljene temeljne discipline potrebne za struku, a koje su detektirane kroz standard zanimanja, podržane standardom kvalifikacija i konačno programom.

1.5. Jesu li temeljne kompetencije navedene u programu povezane sa zahtjevima struke?

DA NE

Obrazloženje:

Iako u dokumentu *Program za stjecanje i usavršavanje nastavničkih kompetencija u visokom obrazovanju* nema poglavlja koje jasno povezuje temeljne kompetencije navedene u programu i zahtjeve struke, program koji se predlaže izrađen je na temelju prijedloga standarda kvalifikacije *Nastavnik u visokom obrazovanju/Nastavnica u visokom obrazovanju*, a koji je izrađen na temelju *Standarda zanimanja* temeljem čega se može zaključiti da su temeljne kompetencije navedene u programu povezane sa zahtjevima struke.

1.6. Je li predloženi program povezan s potrebama lokalne zajednice (gospodarstvo, poduzetništvo, civilno društvo i slično)?

DA NE

Obrazloženje:

U dokumentu *Programa za stjecanje i usavršavanje nastavničkih kompetencija u visokom obrazovanju* nema poglavlja kroz koje se obrazlaže povezanost programa s potrebama lokalne zajednice. Uvodni dio objašnjava opravdanost pokretanja programa koja je u skladu sa opravdanosti uvođenja kvalifikacije na temelju koje se predlaže program.

1.7. Osigurava li završetak programa stjecanje stručnih kompetencija, uključujući znanje, vještine i metode zaključivanja?

DA NE

Obrazloženje:

U dokumentu *Programa za stjecanje i usavršavanje nastavničkih kompetencija u visokom obrazovanju* navedeno je da: „Završetkom Programa, polaznik utvrđenim ishodima učenja stječe kompetencije za:

- kreiranje i izradu izvedbenog plana nastave,
- komuniciranje i interakciju u visokom obrazovanju,
- vrednovanje i samovrednovanje u visokom obrazovanju,
- planiranje vlastitog metodičkog osposobljavanja i usavršavanja u visokom obrazovanju,
- mentoriranje u akademskom okruženju,
- kreiranje studijskog programa u okviru djelovanja određenog povjerenstva. „

Kompetencije koje se stječu završetkom programa jasno su povezane sa ishodima učenja predmeta odnosno može se zaključiti da program osigurava stjecanje stručnih kompetencija, znanja, vještina i metoda zaključivanja.

1.8. Je li program usklađen s Hrvatskim kvalifikacijskim okvirom?

DA NE

Obrazloženje:

Prijedlog programa je izrađen na temelju prijedloga standarda kvalifikacije: *Nastavnik u visokom obrazovanju/Nastavnica u visokom obrazovanju*, a koji je izrađen u skladu sa standardom zanimanja: *Nastavnik u visokom obrazovanju/Nastavnica u visokom obrazovanju* odnosno metodologija izrade programa je u skladu sa HKO.

2. OPIS PROGRAMA

2.1. Osvojite se na svrshodnost svih predmeta u stjecanju predviđenih kompetencija koje se dobivaju završetkom ovog programa.

Obrazloženje:

Ishodi učenja predmeta jasno doprinose ishodima učenja na razini programa te kompetencijama koje se stječu po završetku programa. Također jasna i nedvojbena je njihova veza sa skupovima ishoda učenja iz standarda kvalifikacije: *Nastavnik u visokom obrazovanju/Nastavnica u visokom obrazovanju*.

PREDMET	Svrshodnost predmeta za ishod učenja na razni programa	Svrshodnost predmeta u stjecanju predviđenih kompetencija
Planiranje i organiziranje nastavnog procesa u visokom obrazovanju	izvoditi nastavni proces u visokom obrazovanju utemeljen na poučavanju usmjerenom na studenta, a sukladno propisima koji uređuju sustav visokog obrazovanja i sustav osiguranja kvalitete,	kreiranje i izradu izvedbenog plana nastave
Provedba nastavnog procesa u visokom obrazovanju	planirati primjerene nastavne metode, strategije i oblike izvođenja nastave u skladu s potrebama studenata i vrstom nastave i specifičnostima nastavnog procesa	
Vrednovanje u visokom obrazovanju	planirati adekvatne načine vrednovanja postignuća studenata i integrirati postupke vrednovanja koji pospješuju učenje i samovrednovanje studenata,	vrednovanje i samovrednovanje u visokom obrazovanju
Samovrednovanje u visokom obrazovanju	primijeniti adekvatne načine samovrednovanja nastavnika zbog poboljšanja kvalitete nastavnog procesa u visokom obrazovanju,	
Mentorski rad u akademskom okruženju	primijeniti prikladne metode i tehnike mentoriranja sukladno potrebama studenata i različitim vrstama i razinama mentoriranja,	mentoriranje u akademskom okruženju,
Izrada studijskih i drugih obrazovnih programa u visokom obrazovanju	kreirati pojedine elemente studijskog ili drugog obrazovnog programa s obzirom na potrebe tržišta rada te trendove razvoja profesija i specifičnosti predmeta poučavanja,	kreiranje studijskog programa u okviru djelovanja određenog povjerenstva
Usavršavanje nastavničkih kompetencija u visokom obrazovanju	planirati kontinuirano usavršavanje vlastitih nastavničkih kompetencija,	planiranje vlastitog metodičkog osposobljavanja i usavršavanja u visokom obrazovanju
Komunikacijske i informacijske vještine u visokom obrazovanju	primijeniti komunikacijske vještine i informacijske tehnologije u poučavanju zbog unapređenja kvalitete nastave i kvalitete komunikacije sa studentima,	komuniciranje i interakciju u visokom obrazovanju,

Osiguranje i unapređivanje kvalitete u visokom obrazovanju	kreirati postupke i mehanizme osiguravanja i unaprjeđivanja kvalitete u visokom obrazovanju,	
Profesionalna etika u visokom obrazovanju	primijeniti principe i standarde profesionalne etike u visokom obrazovanju,	Izborni predmeti koji nemaju jasnu poveznicu na navedene kompetencije koje se stjeću završetkom programa.
Vođenje i upravljanje u visokoškolskoj nastavi	analizirati i primjenjivati stilove vođenja i upravljanja u visokoškolskoj ustanovi koji razvijaju timski rad.	

2.2. Postoje li neki predmeti koje smatrate upitnima i, ako postoje, koji su to?

Obrazloženje:

Ne. Svi predmeti imaju jasnu poveznicu na skup ishoda učenja iz standarda kvalifikacije: *Nastavnik u visokom obrazovanju/Nastavnica u visokom obrazovanju*.

2.3. Osiguravaju li planirane nastavne metode i sadržaj programa stjecanje predviđenih ishoda učenja?

☒ DA	☐ NE
--	-----------------------------

Obrazloženje:

Kod svih predmeta su vrste izvođenja nastave te obveze polaznika jednake i istog generičkog opisa što može aludirati na to da se svaki predmet nije sagledao kao zasebna cjelina sa svojim specifičnostima i posebnostima i u skladu s tim opisao. Dodatno i *ESG, Standard 1.3.* navodi da je potrebno uvažavati i prilagođavati se različitostima studenata (polaznika) i njihovih potreba, uz omogućavanje prilagodljivih puteva učenja te uzimanje u obzir – gdje je to prikladno – korištenje različitih načina izvođenja nastave i fleksibilno korištenje različitih pedagoških metoda, a što se u ovom prijedlogu jasno ne vidi kako je uzeto u obzir. NO, i nastavne metode koje su navedene mogu u određenom obliku dovesti o stjecanja predviđenih ishoda učenja te iz tog razloga je odgovor na ovo pitanje potvrđan.

2.4. Navedite predmete u kojima nalazite raskorak između predloženog opsega gradiva, obveza polaznika i sati nastave, odnosno ECTS bodova, koji su mu pridijeljeni.

Obrazloženje:

Dodijeljeni ECTS bodovi svakom predmetu u skladu su sa ECTS bodovima skupova ishoda učenja definiranim u standardu kvalifikacije: *Nastavnik u visokom obrazovanju/Nastavnica u visokom obrazovanju*.

2.5. Kakvo je nastavno opterećenje nastavnika – prihvatljivo, preveliko ili premalo?

Obrazloženje:

Ako bi se gledao sam prijedlog programa, izdvojen iz cijelog sustava nositelja tada je nastavno opterećenje nastavnika na njemu prihvatljivo. Svaki predmet ima po jednog nositelja, osim predmeta *Vrednovanje u visokom obrazovanju* i *Samovrednovanje u visokom obrazovanju* koje nosi isti nastavnik. No, kako u prijedlogu programa nije dan pregled opterećenja tih nastavnika na ustanovi odnosno dokazi da nastavnici preuzimanjem ovih predmeta ovog novog programa neće prekoračiti standardnu normu ne može se ni nedvojbeno ustvrditi da li je nastavno opterećenje nastavnika prihvatljivo, preveliko ili premalo. Također uz prijedlog programa za predložene nositelje nije priložena dokumentacija kojom se dokazuje da upravo ti nositelji koji su predloženi imaju kompetencije odnosno zadovoljavaju specifične kadrovske uvjete navedene u standardu kvalifikacije na kojem se temelji ovaj program.

2.6. Navedite moguće primjedbe na sadržaje predmeta i nastavnu literaturu.

Obrazloženje:

Sadržaj svih predmeta je vrlo šturo napisan (jedna do dvije rečenice) te iz njega nije jasno kojim konkretno sadržajima se planira osigurati koji predviđeni ishod učenja da bi se jednoznačno moglo tvrditi da planirani sadržaj osigurava stjecanje ishoda učenja. Samo kao primjer navodim sljedeće:

Predmet: Provedba nastavnog procesa u visokom obrazovanju

Ishodi učenja:

“Polaznik će biti osposobljen:

- analizirati kognitivne, motivacijske i emocionalne činitelje uspješnosti učenja i poučavanja te ih primijeniti u nastavnom procesu,
- primijeniti kurikulumski i kompetencijski pristup u procesu poučavanja i učenja,
- kritički prosuđivati prednosti i nedostatke pojedinih nastavnih metoda, strategija i oblika izvođenja nastave,
- primijeniti u nastavnom procesu pristup usmјeren na polaznika, uvažavajući opće i specifične obrazovne potrebe polaznika,
- primijeniti metode i strategije inkluzivnog obrazovnog pristupa u radu s polaznicima s posebnim potrebama,
- primijeniti odgovarajuće metode i strategije nastavnog rada s obzirom na vrstu nastave i specifičnosti nastavnog procesa,
- uspostaviti pozitivno i motivirajuće ozračje i okružje u provedbi nastavnog procesa te učinkovito voditi obrazovnu skupinu,
- uvažavati različitosti i poticati polaznike na međusobnu toleranciju i suradnju.“

Sadržaj predmet:

“U okviru predmeta polaznik će se upoznati s kognitivnim, motivacijskim i emocionalnim činiteljima uspješnosti učenja i poučavanja te metodama i strategijom nastavnog rada s obzirom na vrstu nastave, specifičnosti nastavnog procesa te obrazovne potrebe studenata, kao i stvaranja pozitivnog okruženja za učenje.”

Prvi dio rečenice iz sadržaja predmeta: „*U okviru predmeta polaznik će se upoznati s kognitivnim, motivacijskim i emocionalnim činiteljima uspješnosti učenja i poučavanja*“ pokriva prvi ishod učenja. Dok ostatak te rečenice iz sadržaja bi trebao obuhvatiti ostalih 7 ishoda učenja što je potpuno nedostatno obrazloženo da bi se moglo ustvrditi da taj planirani sadržaj će osigurati stjecanje ishoda učenja.

Predmet: Osiguranje i unapređivanje kvalitete u visokom obrazovanju

Ishodi učenja:

“Polaznik će biti osposobljen:

- primijeniti propise iz područja osiguranja kvalitete u visokom obrazovanju,
- identificirati strukturalne i procesne elemente i mehanizme unutarnjeg i vanjskog sustava osiguravanja kvalitete nastavnog procesa na visokim učilištima na konkretnim primjerima iz prakse,
- kritički prosuđivati vlastiti rad i nastavni proces,
- unaprijediti vlastiti nastavni proces na temelju refleksivne prakse,
- analizirati preporuke za unaprjeđenje kvalitete u visokom obrazovanju u nacionalnom i globalnom kontekstu,
- osmisliti postupke i mehanizme osiguravanja i unaprjeđivanja kvalitete nastavnog procesa u visokom obrazovanju u skladu s relevantnim stručnim preporukama..“

Sadržaj predmet:

“U okviru predmeta polaznik će se upoznati s propisima iz područja osiguranja kvalitete, elementima i mehanizmima unutarnjeg i vanjskog sustava osiguranja kvalitete nastavnog procesa u visokom obrazovanju u skladu s relevantnim preporukama.”

Sadržaj predmeta pokriva samo prva dva ishoda učenja i nije jasno kojim se temama, sadržajem i metodama planira osigurati stjecanje ostalih ishoda učenja.

Preporučuje se da se sadržaj predmeta prije izvođenja kvalitetnije razradi kako bi točno bilo jasno koje teme se planiraju pokriti kojim nastavnim metodama te kako koja tema osigurava stjecanje kojeg ishoda učenja odnosno predlaže se da se na svakom predmetu primijeni koncept konstruktivnog poravnanja.

3. UVJETI IZVOĐENJA PROGRAMA

3.1. Jesu li opisani prostorni i materijalni uvjeti rada te oprema zadovoljavajući za izvođenje programa?

DA NE

Obrazloženje:

Opisani prostorni i materijalni uvjeti rada te oprema zadovoljavajući su za izvođenje programa te su u skladu sa specifičnim materijalnim uvjetima za realizaciju nastavnog procesa skupova ishoda učenja definiranim kroz standard kvalifikacije na kojem se temelji ovaj prijedlog programa. Kroz dokument *Program za stjecanje i usavršavanje nastavničkih kompetencija u visokom obrazovanju* nije opisano kako nositelj planira osigurati dostatne i lako dostupne resurse za učenje i podršku studentima što predviđa ESG, Standard 1.6 te koji su to resursi koje nositelj može i planira osigurati.

3.2. Je li predloženi broj polaznika primјeren, uzimajući u obzir kadrove, prostor i opremu?

DA NE

Obrazloženje:

Broj polaznika je naveden kao: “*Planirani broj polaznika Programa je broj polaznika koji osigurava izvođenje i financiranje programa*“ što nije dostaftna informacija da bi se na ovo pitanje moglo jednoznačno odgovoriti.

3.3. Institucija je osigurala potrebna sredstva za izvođenje programa.

DA NE

Obrazloženje:

Ustanova planira financirati izvođenje programa upisom polaznika, participacijom polaznika u troškovima izvođenja programa (školarinom) i troškovima koje snosi Sveučilište. Visina upisnine i školarine polaznika utvrdit će se odlukom rektora. Iz ovog se može pretpostaviti da će se propisati visina upisnine i školarine takva da pokriva izvođenje programa, ali pošto ne postoji analiza koja to dokazuje niti utvrđuje, a ni analiza da je institucija osigurala potrebna sredstava za koja sama navodi u prijedlogu programa da će snositi sama na ovo pitanje se za sada ne može jednoznačno odgovoriti.

4. DODATNE NAPOMENE POVEZANE S ESG (ako ih ima):

Nema.

5. ZAKLJUČNA PREPORUKA RECENZENTA:

- a. PRIHVATITI PROGRAM (pozitivna recenzija),
Obrazloženje:

Iako u dokumentu *Program za stjecanje i usavršavanje nastavničkih kompetencija u visokom obrazovanju* nema nekih poglavlja koja bi bolje razjasnila zahtjeve koje program treba zadovoljiti prema *Standardima i smjernicama za osiguravanje kvalitete na Europskom prostoru visokog obrazovanja*, sadržaj samog programa je nedvojbeno usklađen sa standardom kvalifikacije: *Nastavnik u visokom obrazovanju/Nastavnica u visokom obrazovanju* te se iz tog razloga predlaže prihvatanje program uz uvjet da se sadržaj svakog predmeta kvalitetnije raspiše te da se prije izvođenja programa napravi konstruktivno poravnanje svakog predmeta te se uzme u obzir korištenje različitih načina izvođenja nastave i fleksibilno korištenje različitih pedagoških metoda, što je upravo i zbog samog sadržaja programa i ciljane populacije polaznika vrlo važno. Također preporuka je da se jasno raspišu uvjeti pristupanja programu te uvjeti napredovanja i priznavanja.

- b. NE PRIHVATITI PROGRAM (negativna recenzija),
Obrazloženje:

Bjelovar, 07.11.2022. godine

Silvija Grgić